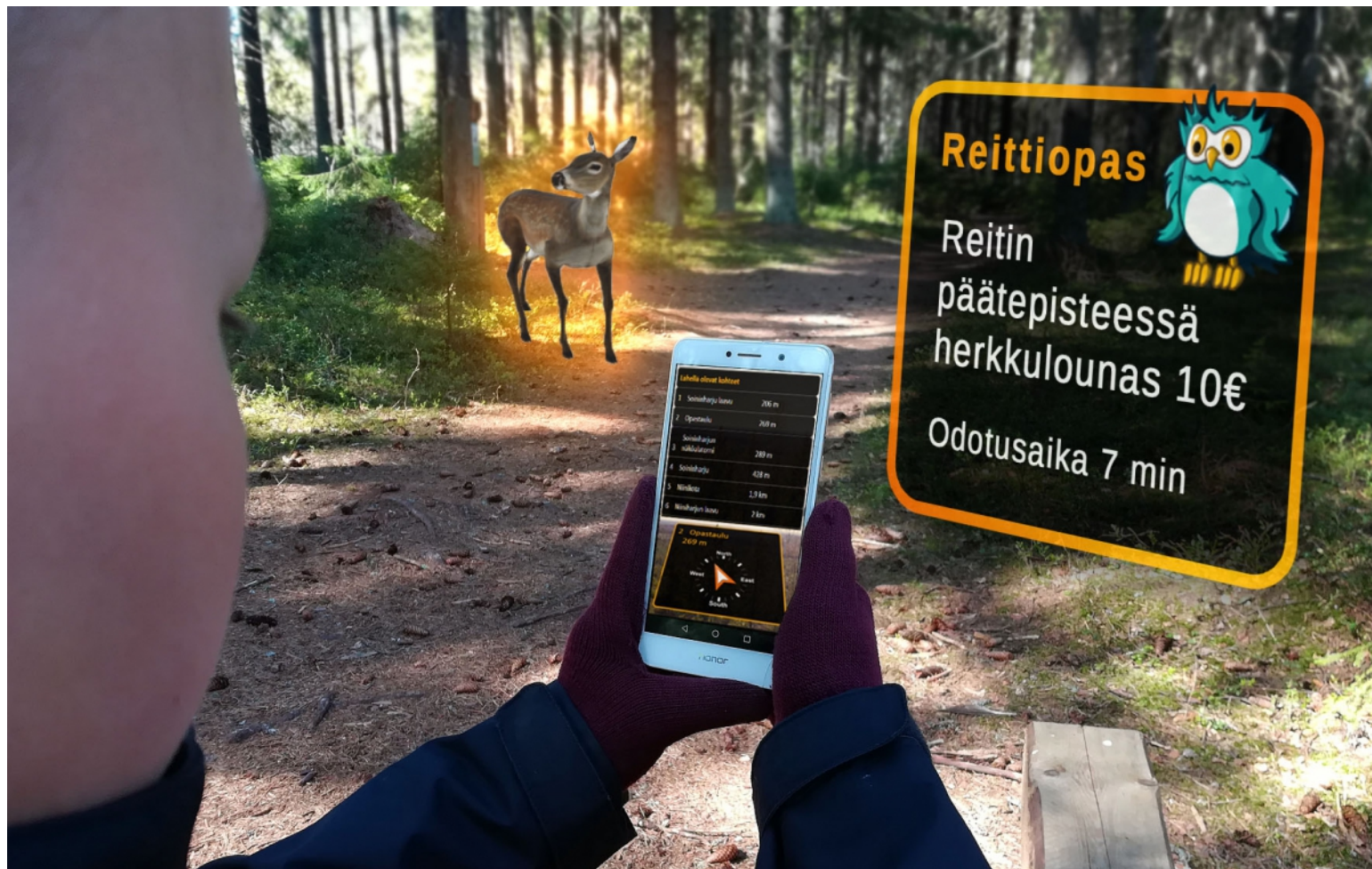

Alueellista kilpailukykyä ja kestävyyttä älykkäillä palveluratkaisuilla

SATAMITTARIN UUTISIA

Tilasto-, tutkimus- ja ennakointitietoa Satakunnasta

25.6.2020

Alueellista kilpailukykyä ja kestävyyttä älykkäillä palveluratk

Euroopan komissio julkaisi 20.5. Suomelle talouspoliittiset suositukset koronavirusepidemian kielteisten vaikutusten lieventämiseen ja kestäväen kasvun mahdollistamiseen. Suosituksissa nousevat vahvasti esille EU:n tavoitteleva siirtymä vihreämpään talouteen ja digitaalisen muutoksen tukemiseen investoinneilla. Kehittyvät älykkäät palveluympäristöt ja toimijoiden verkostot? ekosysteemit? hyödyntämisessä määrin digitaalisia alustarakaisuja, monipuolista dataa ja vuorovaikutteisia teknologioita, asiakasymmärrys, palvelukokemukset ja kestävyys nostetaan parhaimmillaan kokonaan uudelle tasolle. Näiden monialaisten palveluekosysteemien uudistuminen ja kilpailukyky ovat keskeisiä tekijöitä alueellisen kestäväen kasvun taustalla. Kysynnän parempi ennakointi, kausivaihtelun tasoittaminen ja tuottavuuden parantaminen mm. digitaalisten palvelusisältöjen, personoinnin sekä asiakaslaadun parantamisen kautta ovat keskeisiä juurisyytä hyödyntää älykkäitä digitaalisia toteutuksia ja ICT-teknologioita palvelu- ja liiketoiminnan kehittämisessä. Alue voi hyötyä monin tavoin digitaalisten ekosysteemien synnyttämän datan tarjoamista syvemmästä toimialaymmärryksestä, sekä datan jalostamisesta uudeksi liiketoiminnaksi ja innovaatioksi.

vuorovaikutteisia palvelualustoja. Uusien ikäluokkien kokemusmaailma ja odotukset on hyvä huomioida tulevaisuuden kasvupotentiaalia arvioitaessa.

?Elämysteollisuuden megatrendit ovat jo pitkään kulkeneet yhtä matkaa digitaalisen kehityksen erityisesti ICT:n sekä älyteknologioiden leviämisen ja hyödyntämisen kanssa.

Valmistavaan teollisuuteen kytkeytyvien ekosysteemien lisäksi, digitaalinen palveluliiketoiminta ja vuorovaikutteiset teknologiat luovat edellytyksiä alueellista vetovoimaa edistävien matkakohteiden festivaalien ja muiden kulttuurialojen digi- ja tuottavuusloikalle. Maailmantilanteesta johtuen, juuri matkailuun kytkeytyvien toimialojen ja yritysten tulevaisuuteen liittyy parhaillaan merkittäviä epävarmuustekijöitä. Globaalin virusepidemian torjunta kokoontumisen, matkustamisen ja palvelutoiminnan rajoituksin on iskenyt erityisen vahvasti juuri matkailuun. Kun niin kutsuttu uusi normaali jollakin aikavälillä ? asteittain ? koittaa matkailussa, on todennäköistä, että liiketoimintaympäristö monin tavoin pysyvästi muuttunut. Muutos on monelle yritykselle ongelmallinen erityisesti siksi, että elpymisen vauhtia ja suuntaa on lähes mahdotonta ennakoida. Moni asia elpymisessä kiteytyy Maailman matkailujärjestö UNWTO:n mukaan kuluttajien luottamuksen palauttamiseen, sekä jatkossa luottamuksen ylläpitoon ja kehittämiseen.

Ennusteet ja odotukset matkailun roolista EU:ssa, etenkin rannikkoalueilla kestävän kasvun ja tasapainoisen aluetalouden kehittämisessä, ovat pitkään olleet positiivisia. Monialaisena ilmiönä matkailu globaaliin kehitykseen liittyy paitsi kestävyysaasteita, myös paljon kasvupotentiaalia alueille ja yrityksille, joilla on kyky nousta esiin murroksessa uuden ja entistä monialaisemman, sekä kestävän matkailun suunnannäyttäjinä. Alueiden hyvinvoinnin ja kestävän kasvun kannalta keskeistä on palvelutuottavuuden nostaminen ja kysynnän kausivaihteluiden tasoittaminen osana uuden matkailupotentiaalin kehittämistä. On pyrittävä ratkaisuihin, jotka tuottavat paitsi houkuttelevampia, uusia ja vetovoimaisia matkailuelämyksiä, myös lisäävät kaikkien osapuolten turvallisuudentunnetta ja luottamusta. Matkailijan pitää lisäksi tuntea itsensä tervetulleeksi ja kokea saavansa rahoilleen sekä odotuksilleen vastinetta.

?Digitaalisesti laajennetut palveluympäristöt ja älykkäät teknologiat ovat keskeisessä roolissa tuottavuuden parantamisessa lähes kaikilla toimialoilla.?

Elämysteollisuuden megatrendit ovat jo pitkään kulkeneet yhtä matkaa digitaalisen kehityksen, erityisesti ICT:n sekä älyteknologioiden leviämisen ja hyödyntämisen kanssa. Niin musiikki-, elokuvatuotanto-, kirjankustannus- ja peliteollisuus, kuin monet muutkin kulttuurin ja viihteen toimialat ovat läpikäyneet omat murroksensa, jotka ovat johtaneet usein täysin uudenlaisten palveluekosysteemien syntyyn ja liiketoimintaympäristöjen, -mallien, sekä kulutustottumusten muutoksiin. Palvelujen tarjonta, sisältö ja kuluttaminen ovat muutoksen myötä paitsi monipuolistuneet, myös digitaalisesti laajentuneet reaaliaikaistuneet ja saaneet erilaisia muita alustataloudelle ja sosiaalisen median ominaisuuksille.

tapahtumien ja muiden kulttuuri- ja palvelualojen kovan ytimen ? elämysten ? kehittämisessä on sy ennakkoluulottomasti tunnistaa uusia digitalisaation ja älykkäiden ekosysteemien kehittämisen mahdollisuuksia.

Hyviä esimerkkejä ja käytänteitä erityisesti kaupunkiympäristöjen (Smart Cities), mutta myös taajama-ulkopuolisten alueiden älykkääseen kehittämiseen löytyy niin maailmalta kuin Suomesta. Esimerk Helsingin kaupungin koordinoimassa Urban Eco Island EU-hankkeessa kehitetään parhaillaan kestä matkailua saaristoluonnon herkkää olemusta kunnioittaen. Hankkeen pilottikohteita;Helsingin Vasikkasaarta ja Tallinnan Aegnan saarta; edistetään uudennlaisiksi älykkäiksi luontomatkoilukohteiksi innovatiivisilla ratkaisuilla. Kohteissa pilotoidaan muun muassa dronen hyödyntämistä reittien ja luonn kulumisen seurannassa, sekä kävijöiden osallistamista mobiililaitteiden avulla luonnon ylläpitoon erila ohjeistus- ja tiedonantokeinoin. Taajama-alueiden ulkopuolella erityisiä tarpeita liittyy matkakohteiden ja (lähi)palvelujen ympärivuotiseen saavutettavuuteen sekä kokemuksellisuuteen, joita voidaan alustatalouden digitaalisilla ratkaisuilla sisällöllisesti monipuolistaa ja edistää.

Porin yliopistokeskuksessa, Turun yliopiston kauppakorkeakoulun ja Tampereen yliopiston Porin yksiköidenyhteiset tutkimus- ja kehittämisavaukset monialaisten digitaalisten palveluekosysteemien edistämiseksi ja älyteknologioiden hyödyntämiseksi eri toimialoilla tarjoavat uusia kasvun ja alueelli edelläkävijyyden mahdollisuuksia. Alustatalouden monistettavien palveluratkaisujen muotoilu vuorovaikutteisuuden, paikkatietojen ja avoimen datan, sekä lisätyn todellisuuden teknologioiden yhdistelmin voi tarjota monelle palvelualan yritykselle ja verkostolle työkalut digi- ja tuottavuusloikan konkreettiseen toteuttamiseen. Koska digitaalinen murros on käynnissä ja myös poliittinen tahto korkeal on kaikki edellytykset olemassa, että alueen toimijat, yritykset ja kehittäjät voivat tuorein avauksin ed digitaalisten edelläkävijäratkaisujen ja satakuntalaisen palveluekosysteemiosaamisen hyödyntämistä toimialojen. Porin pääsy osalliseksi EU:n kestävän kaupunkikehityksen rahoituksesta (SK 21.5.) niin vahvistaa verkottuneessa aluetaloudessa koko maakunnan ja sen yritysten edellytyksiä hyötyä uusis kestävän kasvun ja digitaalisen osallisuuden avauksista.

Tuomas Pohjola

Projektitutkija, hankkeen koordinaattori

Turun yliopisto

Kauppakorkeakoulu, Porin yksikkö

Kirjoittajat koordinoivat Ely-keskuksen rahoittamaa Digiluonto-hanketta (2019-2021), jossa pilotoidaan Satakunnan matkakohteiden digitaalista palveluekosysteemiä, uusia toimialakytkentöjä ja skaalautuvia älykkäitä ratkaisuja.

Lisätietoja www.digiluonto.fi

Lyhennetty versio julkaistu Satakunnan Kansassa lauantaina 13.6.2020

<https://www.satakunnankansa.fi/a/47461587-a907-456d-9325-fcf0f85299c1>
